

Гацаев Саьид

Боккха иэшам хилла нохчийн литературина а, кьоман культурина а – шен 75 шо кхочуш бакъдуйнена вирзина поэт, драматург Гацаев Саьид. XIX-чу блешеран 60-чу шерийн юьхъехь нохчийн литературе баьркинчу яздархойх вара Гацаев Саьид. Иза вина Веданан районан Дишни-Веданыхь 1938-чу шеран декабрь беттан 2-чу дийнахь ахархочун доьзалехь. 6 шо кхачаза волу жима Саьид дерриге а нохчийн халкъаца цхьаьна Юккърчу Азе кхалхаво. Генарчу махкахь, Казахстанехь, дладахна цуьнан бераллин а, кхиаран а шераш.

Даймахка цавирзинчул тлаьхьа, 1957-чу шарахь Нохч-Галглайн пачьалкхан хьехархойн институтан историн-филологин факультетехь оцу шарахь дуьххьара схьайиллинчу кьоман отделене деша воьду. 1969–1973-чуй шерашкахь Москвахь М.Горькийн царахчу дуьненан литературин институтан аспирантурехь доьшу Саьида. Белхаш бина Веданан районерчу школалкахь, «Колхозан дахар» районан газетехь, Нохч-Галглайн пачьалкхан университетехь, кхечу меттигашкахь а. Поэтан дуьххьарлера стихаш зорбане евлла 50-гла шераш чекхдовлуш. ХIетехь дуьйна цуьнан говзарш зорбане ийилина меттигерачу зорбанехь, юкърчу гуларшкахь.

Нохч-Галглайн киншкийн издательствос арахийцира Гацаев Саьидан поэзин гуларш: «Луьйре», (1969), «Блаьстенан гIара» (1973), «Хазаетар» (1981), «Суьйренан Iеха» (1989), «Мекара циги» (1991). 2003-чу шарахь зорбане яьллачу «Нохчийн поэзин антологина» а, 2011-чу шарахь Нохчийн меттан денна лерина Нохчийн Республикин яздархойн Союзо арахецначу «Нохчийн поэзи» гуларна а юкъаяхна поэтан цхьайолу стихаш. Таханлера нохчийн поэзи билггал а кьийн хеталур яра шен халкъе, Даймахке, дахаре безамах юьзна йолу Гацаев Саьидан поэзи яцахьара. Поэтан кьаьсттина кхиам лара догIу Нохчийчоьнан исбаьхьчу Iаламах йолу стихаш. Царгахь хаало Даймахке болчу безаман йовхо, исбаьхьаллин сурт хIотторан говзалла, Iаламца хуьлуш йолу нийсо, цо хьохуш йолу догдикалла авторна езар. Гацаев Саьидан вевзара похIме драматург санна а. Хьовсархоша езаш тIеэцнера цуьнан пьесаш тIехь Х.Нурадиловн царахчу театро хIиттийна «Пелхьонаш», «Бале ваьлла нуц» спектаклаш. Дуьненан хьал-бахам ца лохуш, нохчийн исбаьхьаллин дош кхиор шен дахаран коьрта гIуллакх лоруш, цунна хьанал вецаш, Дала шена дуьненахь яккха елла хан текхна, бакъдуйнена вирзи Саьид. ПохIме поэт, нохчийн хIума деза хеташ, яхь-юьхь йолуш оьзда кьонах санна, тхан дегнашкахь вуйсур ву иза даима а, нохчийн литературехь даха дуьсур ду цуьнан исбаьхьаллин дош. Дала гечдойла Саьидана, Дала ийман долу собар лойла цуьнан доьзална, гергарчарна, халахетаран дакъа мел долчунна!

Иэшам

Автор: Administrator

17.01.2013 09:43 - Обновлено 23.05.2017 15:17

Нохчийн Республикин яздархойн Союз